

Προτεινόμενες Απαντήσεις Θεμάτων Ομίλου Ευκλείδη

Λογοτεχνία Α' Γυμνασίου

A. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

1. Να απαντήσετε με συντομία στις παρακάτω ερωτήσεις.

α) Ποιο πρόβλημα αντιμετώπιζε ο βασιλιάς στην αρχή του κειμένου;

Απάντηση: Ο βασιλιάς αντιμετώπιζε μια παράξενη ανορεξία: δεν είχε όρεξη να φάει τίποτα, αδυνάτιζε μέρα με τη μέρα και γινόταν γκρινιάρης και παράξενος.

β) Ποιες απαντήσεις έδωσε ο βασιλιάς στις ερωτήσεις του γέροντα; Τι φανερώνουν αυτές για τον τρόπο ζωής του;

Απάντηση: Απάντησε ότι δεν κουράζεται, γιατί είναι όλη μέρα ξαπλωμένος στον θρόνο του, ότι δεν έχει έγνοιες για τον λαό του και ότι αποκτά ό,τι επιθυμεί. Αυτές οι απαντήσεις φανερώνουν ότι ζει άνετα και ξέγνοιαστα, αλλά και εγωιστικά, χωρίς εργασία και χωρίς ενδιαφέρον για τους άλλους.

γ) Για ποιον λόγο τα ψωμιά που έφτιαξαν οι φουρναράι του παλατιού δεν ικανοποίησαν τον βασιλιά;

Απάντηση: Δεν τον ικανοποίησαν, γιατί η «γλύκα» του ψωμιού δεν προερχόταν από τη ζάχαρη ή τα πλούσια υλικά. Ο βασιλιάς δεν είχε κοπιάσει γι' αυτά και δεν ένιωθε πραγματική πείνα, γι' αυτό κανένα ψωμί δεν του άνοιγε την όρεξη.

δ) Ποιες εργασίες έκανε ο βασιλιάς κοντά στον γέροντα;

Απάντηση: Θέρισε στάχια, έφτιαξε δεμάτια, τα κουβάλησε στο αλώνι, αλώνισε και κοπάνισε το στάρι, το ανέμισε, το έβαλε στο σακί, το μετέφερε στον μύλο, άλεσε το στάρι, κουβάλησε το αλεύρι, ζύμωσε, έκοψε ξύλα και βοήθησε στο ψήσιμο του ψωμιού.

Προτεινόμενες Απαντήσεις Θεμάτων Ομίλου Ευκλείδη

Λογοτεχνία Α' Γυμνασίου

ε) Πώς αλλάζει η ζωή του βασιλιά στο τέλος της ιστορίας;

Απάντηση: Στο τέλος ο βασιλιάς ακολουθεί τη συμβουλή του γέροντα. Επιστρέφει στο παλάτι, εργάζεται κάθε μέρα για τον λαό του, ασχολείται και με δουλειές στον κήπο του, γιατρεύεται από την ανορεξία και αποκτά ξανά όρεξη για φαγητό και ζωή.

2. Να βάλετε τα παρακάτω γεγονότα στη σωστή χρονική σειρά.

Σειρά	Γεγονός
1	Ο γέροντας επισκέπτεται το παλάτι και μιλά με τον βασιλιά.
2	Ο βασιλιάς διατάζει να του ετοιμάσουν το πιο γλυκό ψωμί του κόσμου.
3	Ο βασιλιάς εργάζεται σκληρά για τρεις ημέρες κοντά στον γέροντα.
4	Ο βασιλιάς δοκιμάζει το ψωμί που έφτιαξε μόνος του και ενθουσιάζεται.
5	Ο βασιλιάς επιστρέφει στο παλάτι και ακολουθεί τη συμβουλή του γέροντα.

3. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες.

Πρόταση	Απάντηση
α) Ο βασιλιάς φρόντιζε καθημερινά για τα προβλήματα του λαού του.	Λ
β) Οι γιατροί του παλατιού κατάφεραν να θεραπεύσουν τον βασιλιά.	Λ
γ) Ο γέροντας ήταν φτωχός, αλλά σοφός.	Σ
δ) Ο βασιλιάς πείνασε πραγματικά μόνο αφού εργάστηκε σκληρά.	Σ
ε) Το κείμενο δείχνει ότι η εργασία μπορεί να αλλάξει τον άνθρωπο.	Σ

Προτεινόμενες Απαντήσεις Θεμάτων Ομίλου Ευκλείδη

Λογοτεχνία Α' Γυμνασίου

4. Να παρουσιάσετε τον χαρακτήρα του βασιλιά στην αρχή και στο τέλος του κειμένου. Να στηρίξετε την απάντησή σας με αναφορές στο κείμενο.

Απάντηση: Στην αρχή ο βασιλιάς παρουσιάζεται πλούσιος, καλομαθημένος, τεμπέλης και αδιάφορος για τον λαό του. Ο ίδιος λέει ότι είναι όλη μέρα ξαπλωμένος και πως «καρφάκι δε μου καίεται για κανέναν», κάτι που δείχνει εγωισμό και αδιαφορία. Στο τέλος όμως αλλάζει: γίνεται εργατικός, υπεύθυνος και πιο ώριμος. Ακολουθεί τη συμβουλή του γέροντα, δουλεύει καθημερινά για τον λαό του και καταλαβαίνει την αξία του κόπου.

5. Ποιος είναι ο βασικός διδακτικός σκοπός του κειμένου;

Απάντηση: Ο βασικός διδακτικός σκοπός του κειμένου είναι να δείξει ότι η εργασία και η προσωπική προσπάθεια δίνουν αξία στη ζωή και στα αγαθά που αποκτά ο άνθρωπος. Το ψωμί γίνεται «γλυκό» όχι επειδή έχει ζάχαρη, αλλά επειδή ο βασιλιάς κοπίασε για να το φτιάξει. Το κείμενο μας διδάσκει επίσης ότι η τεμπελιά και η αδιαφορία οδηγούν σε δυστυχία, ενώ η δημιουργική εργασία φέρνει χαρά, υγεία και αλλαγή.

6. Να σχολιάσετε τη φράση: «η ζάχαρη του ψωμιού σου ήταν ο ιδρώτας που έχυσες για να το φτιάξεις».

Απάντηση: Η φράση σημαίνει ότι η πραγματική αξία και η «γλύκα» του ψωμιού προήλθαν από τον κόπο του βασιλιά. Ο ιδρώτας συμβολίζει την εργασία, την προσπάθεια και την κούραση. Επειδή ο βασιλιάς δούλεψε για να αποκτήσει το ψωμί, το εκτίμησε περισσότερο και το απόλαυσε πραγματικά. Άρα το κείμενο τονίζει πως όσα κερδίζονται με κόπο έχουν μεγαλύτερη αξία.

7. Να γράψετε μία συνώνυμη λέξη για καθεμία από τις παρακάτω.

Λέξη	Συνώνυμη λέξη
Γκρινιάρης	παραπονιάρης / δύστροπος
Ξέγνοιαστος	ανέμελος / αμέριμνος
Ορμήνεια	συμβουλή / παρότρυνση

Προτεινόμενες Απαντήσεις Θεμάτων Ομίλου Ευκλείδη

Λογοτεχνία Α' Γυμνασίου

8. Να αποδώσετε με δικά σας λόγια τη σημασία των παρακάτω φράσεων.

Φράση	Σημασία
«του πουλιού το γάλα»	όλα τα καλά, ακόμη και τα πιο σπάνια ή δύσκολα να βρεθούν
«έξω φρενών»	πάρα πολύ θυμωμένος, εκτός εαυτού
«το λιμπιζόταν»	το λαχταρούσε, το επιθυμούσε πολύ

9. Με αφορμή το κείμενο, να αναπτύξετε σε 80-100 λέξεις το παρακάτω θέμα:

Γιατί ο κόπος και η προσωπική προσπάθεια κάνουν τον άνθρωπο να εκτιμά περισσότερο όσα αποκτά;

Ενδεικτικό κείμενο: Ο κόπος και η προσωπική προσπάθεια κάνουν τον άνθρωπο να εκτιμά περισσότερο όσα αποκτά, γιατί γνωρίζει πόση δύναμη και επιμονή χρειάστηκαν για να τα πετύχει. Όταν κάτι μας προσφέρεται εύκολα, συχνά δεν καταλαβαίνουμε την αξία του. Αντίθετα, όταν εργαζόμαστε, κουραζόμαστε και προσπαθούμε, νιώθουμε περηφάνια και χαρά για το αποτέλεσμα. Έτσι και ο βασιλιάς απόλαυσε πραγματικά το ψωμί μόνο όταν το έφτιαξε με τον δικό του ιδρώτα. Γι' αυτό ο κόπος μάς βοηθά να γινόμαστε πιο υπεύθυνοι και ευγνώμονες.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!